

ชื่อวิทยานิพนธ์	ตัวกำหนดที่มีผลต่อการมารับบริการอย่างต่อเนื่องของผู้ป่วยโรคเบาหวาน ที่หน่วยบริการปฐมภูมิในจังหวัดสงขลา
ผู้เขียน	นางวิไลพร ใจแก้ว
สาขาวิชา	การวิจัยและพัฒนาระบบสาธารณสุข
ปีการศึกษา	2548

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้เป็น การวิจัยเชิงพรรณนา เพื่อศึกษาอัตราการร้อยละของผู้ป่วยโรคเบาหวานที่มารับบริการอย่างต่อเนื่องที่หน่วยบริการปฐมภูมิในจังหวัดสงขลาและเพื่อศึกษาตัวกำหนด (ด้านการรับรู้การเจ็บป่วย ด้านสังคมและประชากร และด้านการรับบริการ) ที่มีผลต่อการมารับบริการอย่างต่อเนื่องดังกล่าว กลุ่มตัวอย่างโดยการแบ่งกลุ่มได้ขนาดตัวอย่าง 327 ราย เก็บรวบรวมข้อมูล โดยใช้แบบสอบถามซึ่งผ่านการทดสอบความตรงของเครื่องมือโดยผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน ได้ค่าดัชนีความตรงของเนื้อหาเท่ากับ 0.96 ค่าความค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาคทั้งรายด้านและโดยรวมได้ดังนี้ 1) การรับรู้ความรุนแรงของโรคเบาหวานได้ค่าเท่ากับ 0.88 2) การรับรู้โอกาสเสี่ยงต่อภาวะแทรกซ้อนของโรคเบาหวานได้ค่าเท่ากับ 0.75 3) การรับรู้ประโยชน์ของการรับการรักษาได้ค่าเท่ากับ 0.89 4) การสนับสนุนทางสังคมได้ค่าเท่ากับ 0.88 และ 5) ความพึงพอใจต่อคุณภาพการให้บริการได้ค่าเท่ากับ 0.97 และแบบสอบถามทั้งหมดได้ค่าสัมประสิทธิ์โดยรวมเท่ากับ 0.94 วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา วิเคราะห์ตัวกำหนดที่มีผลต่อการมารับบริการอย่างต่อเนื่อง โดยใช้สถิติการถดถอยแบบขั้นตอนพหุโลจิสติก (Stepwise Multiple Logistic Regression Analysis)

ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างมารับบริการต่อเนื่องในอัตราการร้อยละ 51.7 และตัวกำหนดการมารับบริการอย่างต่อเนื่องของผู้ป่วยโรคเบาหวานที่หน่วยบริการปฐมภูมิในจังหวัดสงขลาที่มีนัยสำคัญ ($p < 0.05$) คือ การรับรู้ความรุนแรงของโรคเบาหวานและการรับรู้โอกาสเสี่ยงต่อภาวะแทรกซ้อนของโรคเบาหวาน โดยขนาดความสัมพันธ์ของตัวกำหนดได้แก่ การรับรู้ความรุนแรงของโรค ($OR = 0.43, 95\% CI = 0.24 - 0.74$) การรับรู้โอกาสเสี่ยงต่อภาวะแทรกซ้อนของโรคเบาหวาน $OR = 0.48, 95\% CI = 0.29 - 0.78$)

จากผลการวิจัยในครั้งนี้สามารถกำหนดแนวทางการให้บริการแก่ผู้ป่วยโรคเบาหวานที่หน่วยบริการปฐมภูมิ โดยเน้นการให้บริการเชิงรุกเพื่อติดตามผู้ที่มารับบริการไม่ต่อเนื่องซึ่งมีสูงถึงร้อยละ 48.3 หน่วยบริการปฐมภูมิควรเพิ่มการให้บริการในกลุ่มที่มารับบริการไม่ต่อเนื่องเพื่อ

ประชาสัมพันธ์ให้ข้อมูลข่าวสารและกระตุ้นให้ผู้ป่วยมีการรับรู้ความรุนแรงของโรคเบาหวาน และ
รับรู้โอกาสเสี่ยงต่อภาวะแทรกซ้อนของโรคเบาหวานซึ่งจะส่งผลทำให้ผู้ป่วยเบาหวานมารับบริการ
ที่หน่วยบริการปฐมภูมิอย่างเหมาะสมและต่อเนื่องได้ในที่สุด

Thesis Title Determinants of Continuing Health Utilization of Persons with Diabetes Mellitus at Primary Care Units, Songkhla Province
Author Mrs.Wilaiphorn Chaikaew
Major Program Health System Research and Development
Academic Year 2005

ABSTRACT

This explanatory research aimed to determine the percentage of clients diabetics mellitus who continuously utilized health services of primary care units in Songkhla Province and explore determinants of the continuous health utilization. Three hundred and twenty seven subjects were selected using cluster random sampling method. Data were collected using a questionnaire that was tested for its validity by three experts. The content validity index obtained was 0.96. The internal consistency was evaluated using Cronbach ' s alpha coefficient overall was alpha was 0.94, where as itemized alpha values were 0.75 – 0.97 (perceive severity = 0.88, perceive complication = 0.75, perceive benefit of service utilization = 0.89, perceive social support = 0.88, and satisfaction on quality of service = 0.97). The data were analyzed using descriptive statistic i.e. frequency, percent, mean, standard deviation. Multiple logistic regression was also conducted.

Among total diabetic patients at primary care units in Songkhla Province, there were 51.7 percent utilized the health services continuously. The statistically significant determinants of continuous health utilization among the patients at primary care units ($p < 0.05$) were perceive severity of diabetes (OR = 0.43, 95% CI = 0.24 - 0.74) and perceived susceptibility of diabetic complications (OR = 0.48, 95% CI = 0.29 - 0.78).

As the loss to follow up of the clients with diabetes in this study was high (48.3 %), primary care units should focus their proactive services for those who fail to continuously follow up the service by providing information on severity of diabetes and susceptibility of diabetes complications. In this way, persons with diabetes mellitus will be encouraged to seek appropriate health service from their primary care providers continuously.